

rekisteröimistä tarkoittavien lisäysten tekemisen vastaavasti tammikuun 29 p:nä 1932 vahvistetun Helsingin kaupungin liikennejärjestyksen 10 ja 32 §:ään. Maistraattia pyydettiin ¹⁾ vahvistamaan 10 §:n lisäys ja alistaamaan tämä päätöksensä kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön hyväksyttäväksi, jonka hyväksyminen puheena olevassa asiassa saatiinkin marraskuun 10 p:nä ²⁾. Mikäli päätös koski 32 §:n lisäystä, se alistettiin ¹⁾ Uudenmaan läänin maaherran vahvistettavaksi, tehden ³⁾ valtuusto kuitenkin sittemmin mainittuun pykälään hyväksymäänsä lisäykseen poliisimestarin ehdotuksen mukaisesti erään pienen muutoksen sekä alistaen ³⁾ näin muutetun päätöksensä maaherran vahvistettavaksi.

Arabian ja Vanhankaupungin välisen linja-autoliikenteen järjestäminen. Raitiotie ja omnibus oy:lle myönnetyn Arabian—Vanhankaupungin raitiotielinjan rakentamisen lykkäyksen ⁴⁾ määräajan kuluttua umpeen mainittu yhtiö katsoi olevan syytä alkaa ylläpitää Toukolassa Intiankadun kohdalla olevan raitiotien pääteaseman ja Vanhassakaupungissa olevan n.s. Konepajamäen välillä liikennettä, joka toistaiseksi tapahtuisi linja-autoilla 20 minuutin väliajoin kumpaankin suuntaan, jolloin maksu olisi yksinkertaisesta matkasta 1: 50 markkaa sekä alennuslipun hinta 10 lippua ostettaessa 1: 25 markkaa, linjan lippujen oikeuttaessa maksuttomaan siirtoon raitiotielinjoille; matkustettaessa kaupungista Vanhankaupunkiin perittäisiin linjan matkustajilta raitiotielipun lisäksi 75 pennin lisämaksu. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ Uudenmaan läänin maaherralle annettavassa lausunnossaan puoltaa kyseisen liikenneluvan myöntämistä edellä selostetun suunnitelman mukaisesti.

Vaalikustannukset. Maistraatti oikeutettiin ⁶⁾ ylittämään v:n 1936 kunnallisvaaleja varten myönnettyä riittämätöntä määrärahaa enintään 60,000 markkaa.

Tasavallan presidentin valitsijamiesten vaalien kustannuksiin tarkoitettua määrärahaa, joka oli kertomusvuoden talousarvioon merkitty maistraatin esittämää määrää pienempänä, päätettiin ⁷⁾ riittämättömänä salliä ylittää 71,028: 50 markkaa.

4. Palotointa koskevat asiat

Palokunta. Kaupunginvaltuusto vapautti ⁸⁾ palokunnan päällystöön ja alipäällystöön sekä miehistöön kuuluvat henkilöt v:n 1938 alusta lukien suorittamasta korvausta varsinaisessa virantoimituksessa käytetystä virkapuvusta y.m. varusteista, määräten samalla, että niitä ei saanut käyttää virantoimituksen ulkopuolella.

Valtuusto päätti ⁹⁾ tammikuun 1 p:stä 1938 lukien perustaa palokuntaan 13 palkka- ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvan palotarkastajanviran, jonka tehtäviin kuului yleisten palokatsastusten toimittaminen ja jonka haltijan tuli olla korkeamman teknillisen koulutuksen saanut.

Herttoniemen öljysatama-alueen palopäällikön määrääminen. Merkittiin tiedoksi ¹⁰⁾, että Uudenmaan läänin maaherra toukokuun 12 p:nä, nojautuen kesäkuun 22 p:nä 1933 annetun palolain 28 §:ään, oli vahvistanut Helsingin kaupungin palopäällikön määräämistä Herttoniemen öljysatama-

¹⁾ Kvsto 13 p. lokak. 9 §. — ²⁾ S:n 8 p. jouluk. 20 §. — ³⁾ S:n 8 p. jouluk. 19 §. — ⁴⁾ Vrt. v:n 1936 kert. s. 73. — ⁵⁾ Kvsto 8 p. jouluk. 21 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. tammik. 6 §. — ⁷⁾ S:n 19 p. toukok. 7 §. — ⁸⁾ S:n 8 p. jouluk. 28 §; ks. myös Kunnall. ase-tuskok. s. 57. — ⁹⁾ Kvsto 17 p. marrask. 11 §. — ¹⁰⁾ S:n 16 p. kesäk. 4 §.

alueen palopäälliköksi koskevan kaupungin ja Helsingin maalaiskunnan välisen sopimusehdotuksen ¹⁾ olemaan voimassa toistaiseksi eli siksi kuin asiasta toisin määrättiin.

Uuden palojärjestyksen hyväksymistä sekä nuohoustoimen uudelleenjärjestämistä koskevat valitukset. Korkein hallinto-oikeus antoi huhtikuun 28 p:nä päätöksensä otsakkeessa mainituista valituksista ²⁾. Tällöin oikeus lausui uuden palojärjestyksen hyväksymisen suhteen, että koska kyseisen kaupunginvaltuuston hyväksymän ja Uudenmaan läänin maaherran vahvistaman palojärjestyksen 33 §:n mukaan nuohoustoimen hoitaminen Helsingin kaupungissa voitaisiin valtuuston niin päättäessä antaa palolautakunnan hyväksymälle yksityiselle nuohouslaitokselle ja tämän nuohouslaitoksen tehtävänä, mikäli asiakirjoista näkyy, tulisi myöskin olemaan nuohoojien ottaminen ja erottaminen, eikä palolautakunnalle ole pidätetty oikeutta nuohouslaitoksen palveluksessa olevien savujohtojen puhdistusta toimittavien nuohoojien hyväksymiseen, niin sen tähden, ja kun palojärjestyksen mainitun 33 §:n niin ollen on katsottava olevan ristiriidassa joulukuun 30 p:nä 1933 annetun palosäännön 29 §:n kanssa, eikä valtuuston hyväksymää palojärjestystä niin ollen lain mukaan voida muuttamatta vahvistaa, oikeus on harkinnut oikeaksi, kumoten maaherran päätöksen, palauttaa asian valtuuston uudelleen käsiteltäväksi. Nuohoustoimen uudelleenjärjestelyä koskevassa päätöksessä korkein oikeus lausuu, että koska valtuuston päätös on tehty edellytyksin, että kaupungille vahvistetaan uusi palojärjestys, jonka mukaan nuohoustoimi voidaan jättää kunnallisen tai palolautakunnan hyväksymän nuohouslaitoksen hoidettavaksi, mutta oikeus oli kumonnut sen maaherran päätöksen, jolla kyseinen palojärjestys oli vahvistettu ja palauttanut asian valtuustolle uudelleen käsiteltäväksi, niin sen tähden, ja kun uusi palojärjestys ei vielä ollut tullut voimaan, oikeus harkitsi oikeaksi, kumoten maaherran valituksenalaisen päätöksen, poistaa valtuuston edellä mainitun marraskuun 20 p:nä 1935 tekemän päätöksen ennaaikaisena.

Tämän johdosta valtuusto päätti ³⁾ lisätä uuden palojärjestyksen 33 §:ään seuraavasti kuuluvan selventävän momentin: Tarkemmat määräykset kunnallisesta nuohouslaitoksesta ja piirinuohoojien toiminnasta annetaan ohjesäännöissä ja yksityisestä nuohouslaitoksesta sen säännöissä, huomioonottaen mitä laeissa ja asetuksissa sekä tässä palojärjestyksessä on nuohoustoimesta ja nuohoojista säädetty. Palojärjestys alistettiin näin muutettuna maaherran vahvistettavaksi ja nuohoustoimen uudelleenjärjestelyä koskevan asian uusi käsittely lykättiin siksi kuin palojärjestys oli saanut lainvoiman.

Maaherralle jättämässään valituskirjelmässä piirinuohoojat O. F. Karlsson y.m. anoivat, että tämä kumoaisi valtuuston edellä mainitun päätöksen ja jättäisi palojärjestyksen nykyisessä muodossaan vahvistamatta, tai tekisi ainakin sen 33 §:ään sellaisen lisäyksen, ettei sen määräyksiä voisi soveltaa valittajiin niin kauan kuin he pysyivät tomissaan; ellei tämä voisi ilman muuta tapahtua olisi asia siirrettävä takaisin valtuuston käsiteltäväksi tai palojärjestys jätettävä vahvistamatta. Valittajain tällöin esittämän väitteen suhteen, että uusi palojärjestys loukkasi heidän oikeuksiaan, valtuusto asiasta maaherralle annettavassa lausunnossaan, päätti ⁴⁾ ra-

¹⁾ Vrt. v:n 1936 kert. s. 206 ja Kunnall. asetuskok. s. 13. — ²⁾ S:n v:n 1936 kert. s. 74. — ³⁾ Kvsto 2 p. kesäk. 5 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. syysk. 5 §.

joittua viittaamaan samassa asiassa aikaisemmin antamiinsa selityksiin; mitä taas tuli heidän tekemäänsä väitteeseen siitä, että valtuuston olisi valituksen alaisessa päätöksessään ollut hyväksyttävä palojärjestys kokonaisuudessaan eikä ainoastaan lisäystä sen 33 §:ään, päätettiin huomauttaa, että palojärjestyksen alistamista muutettuna maaherran vahvistettavaksi koskeva päätöksen osa selvästi osoitti päätöksellä tarkoitettuna, että palojärjestys kokonaisuudessaan tulisi hyväksytyksi. Samalla valtuusto päätti anoa, että maaherra hyläten valituksen vahvistaisi valtuuston kyseisen päätöksen.

Palolaitoksen eräiden määrärahojen ylittäminen. Kaupunginvaltuusto myöntyi ¹⁾ palolaitoksen riittämättömien määrärahojen Lämpö ja Kaluston kunnossapito ylittämiseen vastaavasti enintään 65,000 markkaa ja 77,000 markkaa.

5. Terveiden- ja sairaanhoitoa koskevat asiat

Terveidenhoito sekä sairaanhoito sairaalain ulkopuolella

Terveidenhoitojärjestyksen 52 §:n muuttamista siten, että lihan ja muiden mainitussa pykälässä kiellettyjen tavarain kauppa kaupungin toreilla jälleen tulisi mahdolliseksi, tarkoittavat vtn Norrménin aloitteet eivät antaneet ²⁾ kaupunginvaltuustolle toimenpiteen aiheutta.

Terveidenhoitolautakunta ja sen toimisto. Terveidenhoitolautakuntaan päätettiin ³⁾ v:n 1938 alusta lukien perustaa palkkasääntöön merkittävään pysyvään virkojen ryhmään kuuluvina yksi vahtimestarin-apulaisen- ja yksi siivoojatoimi oikeuttaen terveydenhoitolautakunta harkintansa mukaan sillä kertaa täyttämään virat niitä haettaviksi julistamatta.

Terveidenhoitolautakunnan ja sen toimiston v:n 1936 tarverahoja kaupunginvaltuusto myöntyi ⁴⁾ ylittämään enintään 2,000 markalla.

Sukupuoliasiain neuvontatoimiston lakkauttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ elokuun 1 p:stä lukien lakkauttaa sukupuoliasiain neuvontatoimiston, joka oli osoittautunut tarkoitustaan vastaamattomaksi.

Aluelääkärit. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁶⁾ eräin kaupunginhallituksen ehdottamin vähäisin muutoksin entisen vanhennuttua laaditun uuden aluelääkärien johtosäännön alistaen sen Uudenmaan läänin maaherran vahvistettavaksi.

Aluelääkärien uuden johtosäännön käsittelyn yhteydessä tehdyn esityksen mukaisesti valtuusto päätti ⁷⁾, että kaupunki mahdollisuuksien mukaan järjestää aluelääkäreille vastaanottohuoneistot huoltolautakunnan kansliahuoneistojen yhteyteen sekä suorittaa v:n 1938 alusta lukien niille aluelääkäreille, joille ei tällaista huoneistoa voida hankkia, korvauksena vastaanoton järjestämisestä heidän yksityishuoneistossaan 600 markkaa kuukaudessa, mistä johtuva kaikkiaan 36,000 markan lisämeno oli merkittävä mainitun vuoden talousarvioon.

Terveydellisten tutkimusten laboratorio. Kaupunginvaltuusto päätti v:n 1938 alusta lukien perustaa terveydellisten tutkimusten laboratorioon

¹⁾ Kvsto 27 p. lokak. 21 §. — ²⁾ S:n 28 p. huhtik. 27 § ja 2 p. kesäk. 6 §. — ³⁾ S:n 15 p. syysk. 16 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. tammik. 28 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. kesäk. 30 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. lokak. 8 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 11; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 134. — ⁷⁾ Kvsto 27 p. lokak. 9 §.